

Posudek oponenta diplomové práce

Autorka: Bc. **Kateřina Račoková**

Název: **Problematika politického stranictví v Zimbabwe a Namibii**

Katedra politologie, Filozofická fakulta, Univerzita Hradec Králové, 2015, 122 stran

Důkladná analýza jednotlivých, zejména úspěšných afrických politických stran je důležitým úkolem politologie zabývající se Afrikou, protože řadu specifík vzniklých zvláštnostmi afrického i lokálního prostředí a individuálního vývoje dané země obvykle euroameričtí odborníci dostatečně nereflektují. Téma je záslužné i proto, že si vybírá historicky výjimečné případy afrických demokratických států vzniklých až v poslední osvobozovací vlně; jejich vzájemné odlišnosti pak podrobuje politologickému rozboru.

V Úvodu (s. 12-17) je jasně vytyčen cíl práce a stanovena hypotéza. Výhodou proporcionálního Teoretického ukotvení (s. 18-34) je neustálá aplikace různých teoretických přístupů - včetně těch nových a polemických – na africké prostředí, jemuž se pak věnuje další část. Kapitola Politický a stranický vývoj (s. 35-69) je sice až příliš rozsáhlá, pro postižení specifické politické současnosti však vlastně nezbytná; je dobré, že bere v úvahu i etnické a geografické faktory stejně jako mezinárodněpolitický kontext. Věnuje se Namibii a Zimbabwe jak v době před osvobozením, tak v období nezávislosti, které je v obou případech historicky poměrně krátké. Stěžejní kapitola Hlavní politické strany – SWAPO, ZANU-PF (s. 70-106) se pro ilustraci soustřeďuje na volební úspěchy těchto vůdčích stran, ale věnuje se i růstu jejich konkurence, jejich elektorátu a vývoji v zemi ovlivňujícímu volební preference a výsledky. Závěr (s. 107-112) shrnuje faktografii, vrací se k hypotéze a nabízí tak badatelský bonus v charakteristice obou analyzovaných politických stran. Jako poslední část následuje vhodně rozdělený Seznam použitých pramenů a literatury (s. 113-122), který uvádí dostatečné množství relevantní cizojazyčné i české literatury (na škodu by nebyly některé aktuální německé studie).

Práce má logickou stavbu, je faktograficky správná, což nebývá v případě afrických zemí obvyklé, a formulačně i jazykově víceméně bezchybná. Rozšířený, ale neodborný pojem „mapování“ uvedený v anotaci by bylo lepší nahradit „analýzou“. Jazykovou správnost porušují jen naprosté jednotlivosti jako chybějící čárka po „Namibii“ v poznámkách na s. 12. „Konvenční“ lidová strana v Ghaně (s. 23) by si zasloužila lepší překlad slova *convention*. Ojedinelý faktografický lapsus se objevil na s. 108, kde je SWAPO popsáno jako „ovambská strana, která měla své základny na území obývaných Šony“.

Bylo by možné polemizovat s pojetím obměny elit, která je v namibijském případě pojata omezeně jako nástup neovambského prezidenta, tedy změna etnické příslušnosti klíčového představitele politického systému. Bylo by možné hlouběji analyzovat etnickou podmíněnost existence a úspěchu politických stran v etnicky a rasově složitě Namibii. Tím by ovšem text překročil běžné dimenze a nároky na diplomovou práci. Jako významný a ne zcela obvyklý klad uvádím snahu autorky o nezaujatost a objektivitu, a to jak v posuzování vývoje ve zvolených zemích, tak v přístupu k politologickým teoriím a jejich aplikaci.

Diplomová práce splnila svůj účel a dokázala odůvodněně charakterizovat dvě vedoucí politické strany ve dvou důležitých afrických státech. Doporučuji ji tedy k obhajobě.

doc. PhDr. Jan Klíma

KPOL FF UHK

Hradec Králové 13. 1. 2015